KUNTALIITTO | Kommun-förbundet

HE 17/2026 vp

Hallintovaliokunta 22.05.2026

Jaana Jormanainen
erityisasiantuntija
Kuntaliitto

Kuntaliiton huomiot HE 17/2026

1. **Viranomaisilla tulee olla riittävät resurssit ja asiantuntemus ohjauksen ja neuvonnan tarjoamiseen** uuden sääntelyn soveltamista koskeviin kysymyksiin. On syntymässä **uusia toimintamalleja,** joilla henkilötietoja sekä sähköisiä attribuuttitodistuksia ja niiden sisältämiä tietoja osoitetaan viranomaisasioinnissa ja muutenkin yhteiskunnan palveluissa.
2. Ei ole selkeää, **mikä on Suomen panostus ja tavoitetila EUDI-lompakon suhteen**. Tähän liittyen missään ei ole mainintaa, **mikä on kansallinen toimeenpanon aikataulu liitteen VI attribuuttien osalta**. Asetuksen liitteessä VI lueteltuja tietoja ovat mm. osoite, ikä, sukupuoli, siviilisääty, kansallisuus tai kansalaisuus ja julkiset luvat.
3. Tarvitaan **organisaatioiden toteutushalukkuutta ja kansallista panostusta** erityisesti hyödyntämisen alkusysäykseen. Kuntia ei hyödytä toteuttaa todisteita, jos kansalaiset eivät ota käyttöön EUDI-lompakkoa tai eivät osaa ottaa käyttöön, ja vastaavasti kansalaiset eivät hyödynnä lompakkoa, jos se ei tuota lisäarvoa esimerkiksi vähäisten todisteiden saannin vuoksi.
4. EUDI-lompakoiden laaja käyttöönotto **vaatii onnistuakseen kansalaisten kiinnostuksen herättämistä, markkinointia, viestintää sekä luotettavuutta** kansalaisen näkökulmasta, koska lompakko on kansalaiselle vapaaehtoinen. Myös **digituki** on oleellinen osa käyttöönottoa.

EUDI-esiselvitys kuntasektorille 2025- Tarpeet hyödyntämismahdollisuuksien selkeyttämiseksi ja varmistamiseksi

Tulokset 11 kunnan ja kaupungin haastatteluista, haasteltuja 71 henkilöä

- **Tietoisuuden ja ymmärryksen lisääminen** erilaisista digitaalisista lompakkoratkaisuista ja niiden tuomista mahdollisuuksista sekä yrityslompakon velvoitteista.
- **Näkyvä tahtotila ja aktiiviset toimet kansallisella tasolla** digitaalisten lompakoiden hyödyntämiseen yhteiskunnassa laajasti.
- **Oppien ja konkreettisten kokeilujen hyötyjen** (mukaan lukien säästölaskelmat) osalta **tulosten jakaminen kunnille**, jotta vaikuttavuutta ja muutostarpeita on helpompi arvioida sekä perustella.
- **Toimialakohtainen arviointi vaikuttavimmista käyttötavoista**, joista lähteä liikkeelle (esim. kuntien hyvinvointitehtäviin ja työllisyyteen liittyvät toimet sekä yritysten asiointi).
- **Aktiivinen hakeutuminen yhteistyöhön** eri tahojen kanssa, ja yhteisistä tarpeista keskustelu.

Lähde: Eurooppalainen digitaalinen identiteettilompakko kuntien näkökulmasta
https://www.kuntaliitto.fi/julkaisut/2025/2347-eurooppalainen-digitaalinen-identiteettilompakko-kuntien-nakokulmasta

KUNTALIITTO

EUDI-esiselvityksen tuloksia: Kuntien ja kaupunkien tunnistamia käyttökohteita:

Tunnistautuminen

- Myös alaikäisten ja maahanmuuttajien osalta erityisesti.
- Ilman hetua tai pankkitunnuksia olevat
- Mahdollisuus puhelinasioinnissa tunnistautumiseen
- Mahdollisuudet Suomi.fi-tunnistautumista kevyempiin ratkaisuihin

Kaikenlaiset alennustodisteet

- Opiskelija, eläkeläinen, työtön*, henkilökunta* , kuntalainen, varusmies, Kaikukortti* jne.
- Näissä volyymia
- Myös iän tai ikäryhmän todistaminen

Työllisyyspalvelut

- Todiste työkyvyttömyydestä/työkyvyn arviointi
- Pseudonyymin hyödyntäminen anonyymissä rekrytoinnissa?
- Tutkintotodiste
- CV ja pätevyydet, osaamisprofiili lompakkoon

Maahanmuuttoon ja kotoutukseen liittyen

- Oleskelulupatiedot erityisesti työnhakijaksi ilmoittautumista varten
- Kotikuntatieto
- Kielitaitotieto

Varhaiskasvatus ja opetus

- Tieto tulotasosta (esim. varhaiskasvatuksen maksujen määrittämiseen)
- Valtuutus lapsen hakuoikeuteen päiväkodista
- Yksityisten varhaiskasvatustoimijoiden ja kunnan väliseen tiedonvaihtoon
    - Kunta antaa luvan yritykselle ryhtyä varhaiskasvatuksen toimijaksi, tässä yhteydessä esim. rikosrekisteriote
- Tietojen jakaminen, kun oppilas muuttaa toiselle paikkakunnalle tai siirtyy perusopetuksesta lukioon?

Lähde: Eurooppalainen digitaalinen identiteettilompakko kuntien näkökulmasta https://www.kuntaliitto.fi/julkaisut/2025/2347-eurooppalainen-digitaalinen-identiteettilompakko-kuntien-nakokulmasta

KUNTALIITTO

KUNTA-
LIITTO